

STUDIESTÖD 2013–2014

På Folkpensionsanstaltens (FPA) webbplats (www.fpa.fi) får du närmare information om studiestödet.

VAD ÄR STUDIESTÖD?

Studiestöd betalas för att trygga din utkomst under studietiden när finansieringen av studierna inte är föräldrarnas skyldighet eller utkomsten inte är tryggad på annat sätt. Studiestöd kan beviljas om du studerar på heltid, har framgång i studierna och är i behov av ekonomiskt stöd.

Studiestödet består av studiepenning, bostadstillägg och statsgaranti för studielån. Studiepenningen och bostadstillägget är statliga bidrag som betalas en gång i månaden. Studiepenningen är skattepliktig inkomst. Om du har beviljats statsgaranti för studielån ska du ansöka om studielån hos en bank. Det är banken som beslutar om beviljandet av lånet.

HURDANA STUDIER STÖDS?

Studiestöd beviljas för heltidsstudier efter grundskolan vid gymnasier, folkhögskolor, yrkesläroanstalter och högskolor eller motsvarande läroanstalter. Studierna ska pågå minst två månader i en följd. Studiestöd kan även beviljas för studier utomlands.

Avläggande av högskoleexamen utgör heltidsstudier. Andra högskolestudier är heltidsstudier när deras omfattning i genomsnitt är minst fem studiepoäng per studiemånad. Yrkesinriktade studier och andra studier är heltidsstudier när deras omfattning i genomsnitt är minst tre studieveckor per studiemånad (eller 25 veckotimmar). Gymnasiestudier är heltidsstudier när deras omfattning är minst 75 kurser. Stöd kan också beviljas för vuxengymnasiestudier om studierna genomförs som en kombinationsexamen, det vill säga i samband med en yrkesinriktad grundexamen. Om du går i gymnasiet ska du delta i minst 10 kurser eller i 2 studentexamensprov under en och samma termin.

GRUNDERNA FÖR BEVILJANDE AV STUDIESTÖD

Studiestödets storlek beror på läroanstaltsgrupp, din ålder, ditt civilstånd och din boendeform. Studiestöd beviljas inte om du har pension (med undantag för familjepension), rehabiliteringspenning, arbetslöshetsförmåner, alterneringsersättning, vuxenutbildningsstöd (statsgaranti för studielån kan beviljas), förmåner vid läroavtalsutbildning, studiestöd från ett annat land eller från Åland eller dagpenning för värnpliktiga. Vid prövningen av det ekonomiska behovet beaktas dina egna inkomster och i vissa fall dina föräldrars inkomster.

STUDIEFÖRMÅNER

Du kan få **studiepenning** när du inte längre har rätt till barnbidrag. När du fyllt 17 år kan du beviljas studiepenning från början av följande månad.

Bostadstillägg kan betalas om du hyr din bostad eller bor i en bostadsrättsbostad. För bostadstillägget gäller ingen åldersgräns. Bostadstillägg beviljas inte om du bor hos din förälder, tillsammans med ditt eget eller din makes eller sambos barn (med vissa undantag) eller i en bostad som du själv eller maken eller sambon äger. Om du inte har rätt till bostadstillägg på dessa grunder kan du ansöka om allmänt bostadsbidrag på webbplatsen www.fpa.fi/etjanst.

Statsgaranti för studielån beviljas studerande som har studiepenning, med vissa undantag. Du kan få lånegaranti även om du inte får studiepenning om du inte bor hos din förälder och du är 18–19 år och studerar vid en läroanstalt på andra stadiet eller om du inte bor hos din förälder och du är under 17 år och genomgår en yrkesinriktad utbildning (föräldrarnas inkomster inverkar). Högskolestuderande som får studiepenning beviljas statsgaranti för studielån utan ansökan. Lånegaranti beviljas dock inte om FPA i egenskap av borgensman har betalat tillbaka dina tidigare lån eller om du har en betalningsanmärkning i ett kreditupplysningsregister, såvida det inte finns särskilda skäl att bevilja lånegarantin.

Studielån beviljas av banker som är verksamma i Finland. I samband med att lånet beviljas kontrollerar banken uppgifterna om statsgaranti för studielån hos FPA. Du ska avtala om räntor, amorteringar och övriga lånevillkor med banken. Av studiestödsbeslutet framgår när låneposterna kan lyftas. Räntorna kapitaliseras (läggs till ditt lånekapital) under de terminer då du får studiestöd och under terminen närmast efter den då utbetalningen av stödet upphör. Redan under studietiden betalar du själv varje halvår en ränta på en procent (om detta belopp är minst 15 euro) medan den övriga räntan kapitaliseras.

Du kan beviljas ett studielånsavdrag i **beskattningen** om du avlägger högskoleexamen inom föreskriven tid och du vid slutet av den termin då du avlade examen hade över 2 500 euro i studielån som du lyft under dessa studier. Studielånsavdraget är 30 % av det belopp som överstiger 2 500 euro av det studielån som ska beaktas. Avdraget kan man få endast för den första examen som berättigar till avdrag.

Om du är högskolestuderande är du berättigad till **subventionerade måltider**. Måltidsstödet betalas till den som förestår matserveringen, och det uppgår till 1,94 euro per måltid.

Studiepenningens grundbelopp (euro per månad, brutto):

	Andra stadiet	Högskola
1. Gifta eller försörjningspliktiga studerande	246	298
2. Studerande som fyllt 20 år och som bor självständigt	246	298
3. 18–19-åriga studerande som bor självständigt	246 ↓	298
4. Studerande under 18 år som bor självständigt	100 ⇅	145 ↑
5. Studerande som fyllt 20 år och som bor hos en förälder	80 ↑	122 ↑
6. Studerande under 20 år som bor hos en förälder	38 ⇅	55 ↑

På basis av föräldrarnas inkomst kan studiepenningen

↑ = höjas

⇅ = höjas eller sänkas

↓ = sänkas

Med högskola avses universitet, yrkeshögskolor och högskolornas fortbildningscentraler. De övriga läroanstalterna är läroanstalter på andra stadiet.

De åldersbundna beloppen höjs från början av den månad då åldern i fråga uppnås.

Om du inte får högsta möjliga studiepenning (punkterna 4-6 i tabellerna) är du berättigad till en föräldrainkomstrelaterad förhöjning, om dina föräldrars beskattningsbara inkomst är högst 39 000 euro per år. Fullt tillägg betalas vid inkomster under 22 770 euro per år, varefter det stegvis minskar.

Om din studiepenning är minst 170 euro i månaden verkställs förskottsinnehållningen enligt 10 procent. Förskottsinnehållningen kan också verkställas i enlighet med ditt skattekort. Om du får studiepenning och inte har några andra inkomster betalar du ingen skatt på studiepenningen tack vare studiepenningsavdraget (med ett s.k. nollskattekort). Skatteförvaltningen skickar på din begäran skattekortet direkt till FPA.

Bostadstillägget är 80 procent av hyran. Bostadstillägg beviljas inte för en månadshyra som understiger 33,63 euro, och inte heller för den del av hyran som överstiger 252 euro. Bostadstilläggets maximibelopp är således 201,60 euro per månad. Om bostaden hyrs ut eller ägs av din förälder är ditt bostadstillägg högst 58,87 euro per månad. Om en sådan bostad är belägen i samma fastighet som din förälders stadigvarande bostad, är ditt bostadstillägg högst 58,87 euro per månad och beloppet av din studiepenning är lika stort som för dem som bor hos en förälder.

Beloppen av de **statsgaranterade studielånen** per månad.

Andra stadiet: under 18 år	160	Andra stadiet: 18 år fyllda	300
Studerande med vuxenutbildningsstöd	300	Studerande vid högskola	300

HUR INKOMSTERNA INVERKAR PÅ STUDIESTÖDET

Vid inkomstprövningen av dina egna inkomster beaktas som inkomster dina stipendier och skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster för hela kalenderåret (frånsett studiestödet). Stipendier som är avsedda för internationellt studentutbyte beaktas dock inte som inkomst. Årsinkomstgränsen är personlig och grundar sig på det antal stödmånader som du använt. För varje månad med studiepenning eller bostadstillägg får du ha i genomsnitt 660 euro i inkomster och för varje månad utan stöd 1 970 euro. Om man t.ex. har nio stödmånader är årsinkomstgränsen 11 850 euro. Du kan ha inkomster som uppgår till årsinkomstgränsens belopp när som helst under kalenderåret.

Dina inkomster kontrolleras inte då stödet beviljas, utan du ska själv se till att årsinkomstgränsen inte överskrids. Du kan påverka årsinkomstgränsen genom att på förhand annullera stöd eller betala tillbaka utbetalda stöd senast inom maj efter stödet (från och med 2014). Inkomstkontrollen görs utifrån dina beskattningssuppgifter. Om din årsinkomst överskrider årsinkomstgränsen återkrävs du på studiepenning och bostadstillägg. Det belopp som återkrävs höjs med 15 procent enligt lagen om studiestöd.

Av de inkomster som du haft före den månad då studierna inleddes eller efter den månad då studierna avslutades beaktas inte den del som överstiger i genomsnitt 1 970 euro per månad.

Du måste meddela vilka stipendier du fått och hurdana inkomster du haft i utlandet.

Dina föräldrars inkomster påverkar din studiepenning om du är under 20 år och studerar på andra stadiet. Vad gäller bostadstillägget beaktas föräldrarnas inkomster om du är under 18 år och studerar på andra stadiet. Årsinkomstgränsen för föräldrarnas sammanlagda inkomster är 40 800 euro. För varje hela 1 010 euro som överstiger inkomstgränsen minskas studiepenningen och bostadstillägget med fem procent. Om

föräldrarnas sammanlagda inkomster är minst 61 000 euro per år avslås stödet helt. Föräldrarnas inkomster beaktas inte om du är gift eller försörjningspliktig. Föräldrarnas inkomster beaktas i regel enligt uppgifterna i den senast fastställda beskattningen.

FÖR HUR LÅNG TID KAN MAN FÅ STUDIESTÖD?

Vid högskolestudier bestäms den maximala stödtiden enligt den målsatta tiden för avläggande av examen i fråga. Studier som motsvarar ett läsår, dvs. 60 studiepoäng, berättigar till 9 månaders stöd, och en termins studier berättigar till 5 månaders stöd. Maximistödtiden är den på detta sätt beräknade stödtiden utökad med 10 stödmånader. Till exempel när det gäller avläggande av en yrkeshögskoleexamen som omfattar 210 poäng är den målsatta tiden 3,5 läsår och maximistödtiden 42 månader.

Om du har antagits för att avlägga en lägre och en högre högskoleexamen, som tillsammans omfattar 300 studiepoäng, är den sammanlagda maximala stödtiden för examina 55 månader. För universitetsstudier som inletts läsåret 2011–2012 eller senare beviljas stödet i två steg; först för den lägre högskoleexamen och därefter för den högre högskoleexamen. I så fall kan du använda högst 37 stödmånader för den lägre högskoleexamen och högst 28 månader för den högre högskoleexamen, dock högst 55 stödmånader sammanlagt.

Efter att du avlagt en högskoleexamen kan du få tilläggsstödmånader som tillsammans med de insparade stödmånaderna kan användas för dina fortsatta studier eller för andra högskolestudier (gäller inte vid avläggande av en lägre högskoleexamen om du har antagits för att avlägga både en lägre och en högre högskoleexamen). Du kan få studiestöd för högskolestudier för sammanlagt högst 70 månader.

Om du inleder nya högskolestudier efter ett avbrott beräknas den kvarvarande stödtiden genom att de förbrukade stödmånaderna dras av från den stödtid som är avsedd för avläggandet av den nya examen. Studiestöd som använts för studier på andra stadiet förkortar inte stödtiden för högskolestudier.

Om dina studier är **yrkesinriktade** kan du beviljas studiestöd för den tid som motsvarar studiernas omfattning. **Vid gymnasiestudier** beviljas stödet för de tre första studieåren räknat från studiестarten (för studerande som avlägger en kombinationsexamen vid ett vuxengymnasium dock för högst ett läsår åt gången). Efter den här stödtiden kan du ansöka om studiestöd för samma studier för högst ett läsår i taget om du studerar på heltid. Efter det att den normala studietiden är slut kan studiestöd beviljas för högst 12 månader. Den normala studietiden är fyra år vid gymnasiestudier och vid grundläggande yrkesutbildning den tid som motsvarar studiernas omfattning utökad med ett år.

STÖD FÖR VUXENSTUDERANDE

Om du har varit med i arbetslivet i minst 8 år kan du ha rätt till vuxenutbildningsstöd som beviljas av Utbildningsfonden. Närmare information om stödet får du från Utbildningsfonden (www.koulutusrahasto.fi).

Om du får vuxenutbildningsstöd i minst 8 veckor utan avbrott kan FPA bevilja dig statsgaranti för studielån. Villkoren för statsgarantin är desamma som när det gäller studielån inom ramen för studiestödet.

Du kan få lånegaranti tidigast från början av månaden före den då ansökan lämnas in. Du kan ansöka om lånegaranti i anslutning till vuxenutbildningsstöd via FPA:s e-tjänst eller med blankett OT12r.

STUDIESTÖD FÖR UTLÄNNINGAR

Om du inte är finsk medborgare kan du beviljas studiestöd för studier i Finland om du bor varaktigt i Finland och syftet med vistelsen är ett annat än studier. Du ska vara registrerad i befolkningsdatasystemet som stadigvarande bosatt i Finland. Syftet med vistelsen utreds t.ex. utgående från uppehållstillståndet, registreringen av uppehållsrätten och antagningen till läroanstalten. Till din ansökan om studiestöd ska du foga en bilaga för utlänningsansökan (FPA:s blankett OT 10r).

STUDIESTÖD FÖR STUDIER UTOMLANDS

Studiestöd kan beviljas för studier utomlands om de motsvarar studier som stöds i Finland eller om de ingår i en examen som avläggs i Finland. Endast finska medborgare, medborgare i EU- och EES-länder och i Schweiz samt deras familjemedlemmar kan få stöd för studier som i sin helhet avläggs utomlands. Förutsättningen för studiestöd i dessa fall är att du har haft en stadigvarande hemkommun i Finland i minst 2 år under de 5 åren närmast innan studierna inleds och att din vistelse utomlands är tillfällig. Studiestöd beviljas alltså inte om du har varit bosatt utomlands i över 3 år innan studierna inleddes.

Om du inte är finsk medborgare förutsätts dessutom att du har permanent uppehållsrätt i Finland enligt utlänningslagen eller att du är arbetstagare i Finland och att studierna har en nära anknytning till ditt arbete eller att du blivit arbetslös utan egen förskyllan. Om du är en familjemedlem till arbetstagaren kan du beviljas studiestöd på samma grunder som finska medborgare.

Studiepenningen för studerande utomlands är lika stor som studiepenningen för studerande i Finland. För studerande vid en yrkesläroanstalt beviljas studiepenningen dock till samma belopp som för högskolestuderande när studierna utomlands fortgår minst 8 veckor. Bostadstillägget för studerande utomlands är i regel 210 euro per månad och statsgarantin för studielån 600 euro per månad.

RÄNTEBIDRAG FÖR STUDIELÅN

I vissa fall betalar FPA räntorna för statsgaranterade studielån i sin helhet. Om du har låga inkomster har du rätt till räntebidrag förutsatt att räntorna inte kapitaliseras (dvs. läggs till lånekapitalet). Med låga inkomster avses att dina bruttoinkomster under de fyra månaderna före den månad då räntan förfaller till betalning i genomsnitt har varit högst 1 195 euro per månad. Inkomstgränsen är högre om du har minderåriga barn. Räntebidrag söks på ansökningsblankett OT7r. För betalningen av de räntor som förfaller till betalning under värnpliktstiden ska du ansöka om militärunderstöd.

HUR ANSÖKER MAN OM STUDIESTÖD OCH HUR BETALAS STÖDET?

Du kan ansöka om studiestöd på nätet via FPA:s e-tjänst (www.fpa.fi/etjanst). Alternativt kan du fylla i en ansökan om studiestöd (blankett OT1r, OT2r eller OT3r). Sommarstudiestöd och annat tilläggsstöd kan du söka antingen via FPA:s e-tjänst eller på blanketten OT15r. På e-tjänsten eller med blankett OT16r kan du annullera och återbetala studiestöd eller avbryta utbetalningen av stödet. Ansökningsblanketter för studiestödet får du hos FPA, på FPA:s webbplats (www.fpa.fi/blanketter) och från läroanstalterna.

Gör du en pappersansökan ska du lämna in den jämte nödvändiga bilagor till läroanstalten eller till FPA. Om du studerar vid ett universitet ska du lämna in din ansökan till studiestödsnämnden (blanketten ska dock lämnas in till FPA om du studerar vid Helsingfors universitet eller Konstuniversitetet). Räntebidraget och studiestödet för studerande vid läroanstalter på andra stadiet avgörs på FPA-byråerna. Ansökningar som lämnas in av studerande vid yrkeshögskolor eller av utlandsstuderande avgörs oftast vid FPA:s studiestödscentral. Närmare information om de enheter som handlägger studiestödsärenden finns på FPA:s webbplats.

Studiestödet och de stöddelar som söks separat kan beviljas **tidigast från början av den månad då ansökan lämnas in**. Studiestödet beviljas i regel för hela studietiden på en gång: i fråga om universitetsstudier för studietiden enligt det antal stödmånader som finns att tillgå och i fråga om övriga studier för den tid som motsvarar studiernas omfattning.

Beslutet om studiestöd skickas till den adress som du angett. Ett studiestödsbeslut med uppgifter om följande läsårs statsgaranti för studielån får du i juli utan särskild ansökan, ifall lånegarantin och det övriga studiestödet har beviljats för hela studietiden och det inte har skett några förändringar i dina kredituppgifter.

Studiepenningen och bostadstillägget betalas månatligen in på det konto som du angett. Stödet betalas i regel den 4 varje månad eller därpå följande bankdag. Retroaktiva poster betalas ut dagligen.

HUR MAN SÖKER ÄNDRING

Om du är missnöjd med det beslut som du fått kan du söka ändring i beslutet genom besvär hos besvärsnämnden för studiestöd. Besvärsnämndens beslut kan överklagas hos försäkringsdomstolen. Lämna in besvärsskriften till beslutsgivaren, FPA eller studiestödsnämnden inom 30 dagar från det att du har fått del av beslutet. Du får alltid ett skriftligt beslut när ditt ärende avgjorts.

KOM IHÅG ATT MEDDELA FÖRÄNDRINGAR

Om det sker förändringar i förhållandena efter att du lämnat in din ansökan ska du omedelbart anmäla detta till den inrättning som beviljade studiestödet. Anmälan kan göras antingen via FPA:s e-tjänst (www.fpa.fi/etjanst) eller med blanketten OT15r. Det är din skyldighet att anmäla förändringar. Om du har fått för mycket i studiestöd eller om studiestöd har betalats utan grund kommer det att återkrävas. Om du är högskolestuderande återfår du inte de stödmånader som återkrävs. Riktigheten i de uppgifter som du gett kontrolleras, och justeringsbeslut utfärdas automatiskt t.ex. utifrån föräldrarnas beskattningssuppgifter.

ERSÄTTNING FÖR DAGLIGA SKOLRESOR

Om du studerar på heltid vid ett gymnasium eller avlägger en yrkesinriktad grundexamen eller deltar i någon annan grundläggande yrkesutbildning ersätter FPA kostnaderna för dina dagliga skolresor i form av skolresestöd, ifall skolvägen från din bostad till läroanstalten är minst 10 kilometer i en riktning och kostnaderna för skolresorna överstiger 54 euro i månaden. Du betalar alltid själv minst 43 euro i månaden för dina resor. Ansök om skolresestöd separat för varje läsår på ansökningsblanketten för skolresestöd (blankett KM1r). Lämna in din ansökan till läroanstalten, som sänder den vidare till FPA. Om du reser med tåg eller buss behöver du också ett köpintyg, som du får av din skola.

Ytterligare information:

- **www.fpa.fi**: anvisningar, beräkningsprogram, blanketter, diskussionsforum, handläggningsskede, förfrågan om egna förmånsuppgifter samt ansökan om studiestöd på nätet och anmälan om förändrade förhållanden
- **FPA:s servicenummer för studerande tfn 020 692 229 (mån–fre kl. 8–18)**
- **FPA-byråerna och andra serviceställen**
- **Läroanstalterna och studiestödsnämnderna**
- **www.facebook.com/opintotuki (endast på finska)**

www.fpa.fi